EUROOPA KOHTU OTSUS (kuues koda)

30. juuni 2011 *

Kohtuasjas C-485/09,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Finanzgericht Hamburgi (Saksamaa) 27. oktoobri 2009. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 1. detsembril 2009, menetluses

Viamex Agrar Handels GmbH

versus

Hauptzollamt Hamburg-Jonas,

EUROOPA KOHUS (kuues koda),

koosseisus: A. Rosas kuuenda koja esimehe ülesannetes, kohtunikud U. Lõhmus (ettekandja) ja P. Lindh,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

kohtujurist: P. Mengozzi,
kohtusekretär: ametnik K. Malacek,

arvestades kirjalikus menetluses ja 30. novembri 2010. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

– Viamex Agrar Handels GmbH, esindaja: *Rechtsanwalt* K. Landry,

– Euroopa Komisjon, esindajad: F. Wilman ja B. Schima,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb seda, kuidas tõlgendada nõukogu 19. novembri 1991. aasta direktiivi 91/628/EMÜ (mis käsitleb loomade kaitset vedamise ajal ja millega muudetakse direktiive 90/425/EMÜ ja 91/496/EMÜ (EÜT L 340, lk 17; ELT

eriväljaanne 03/12, lk 133) ning mida on muudetud nõukogu 29. juuni 1995. aasta direktiiviga 95/29/EÜ (EÜT L 148, lk 52; ELT eriväljaanne 03/17, lk 466; edaspidi „direktiiv 91/628")) lisa VII peatüki punkti 48 lõiget 5 ning komisjoni 18. märtsi 1998. aasta määruse (EÜ) nr 615/98 (millega kehtestatakse eksporditoetuste korra üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses elusveiste heaoluga vedamise ajal (EÜT L 82, lk 19)) artikli 5 lõiget 3.

2 See taotlus esitati Viamex Agrar Handels GmbH (edaspidi „Viamex") ja Hauptzollamt Hamburg-Jonase (Hamburg-Jonase tolliamet) vahelises kohtuvaidluses, mis käsitleb Egiptusesse veetud elusveiste eest makstavat eksporditoetust.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Nõukogu 27. juuni 1968. aasta määruse (EMÜ) nr 805/68 veise- ja vasikalihaturu ühise korralduse kohta (EÜT L 148, lk 24) (muudetud nõukogu 18. detsembri 1997. aasta määrusega (EÜ) nr 2634/97 (EÜT L 356, lk 13; edaspidi „määrus nr 805/68")) artikli 13 lõike 9 teine lõik sätestab, et elusloomade eksporditoetuste maksmise tingimuseks on see, et on järgitud loomade heaolu ja iseäranis loomade kaitset vedamise ajal puudutavaid ühenduse sätteid.

4 Määruse nr 805/68 rakendamise korda on täpsustatud määruses nr 615/98.

5 Määruse nr 615/98 artikkel 1 sätestab, et elusveiste eksporditoetuste maksmise tingimuseks on see, et loomade vedamisel kuni esimese mahalaadimiseni lõppsihtkohaks olevas kolmandas riigis on järgitud direktiivi 91/628 ja nimetatud määruse sätteid.

6 Määruse nr 615/98 artikli 5 lõike 3 kohaselt ei maksta eksporditoetust vedamise ajal surnud loomade eest ega loomade eest, kelle kohta pädev asutus arvab artikli 5 lõikes 2 nimetatud dokumentide, artiklis 4 nimetatud kontrollaruande ja/või tema käsutuses olevate muude artikli 1 nõuete täitmist puudutavate asjaolude põhjal, et direktiivi 91/628 ei ole järgitud.

7 Direktiivi 91/628 põhjendus 9 sätestab, et „ettepandud eeskirjad peavad tagama loomade tõhusama kaitse vedamise ajal".

8 Direktiivi 91/628 artikli 2 lõige 2 näeb ette järgmised definitsioonid:

„a) *transpordivahend* – maanteesõidukite, raudteesõidukite, laevade ja õhusõidukite osad, mida kasutatakse loomade laadimiseks ja vedamiseks, ning maismaa-, mere- või õhutranspordil kasutatavad konteinerid;

b) *vedu* – transpordivahendi abil teostatav loomade liikumine, mis sisaldab loomade peale- ja mahalaadimist;

[…]

g) *teekond* – loomade vedu lähtekohast sihtkohta;

h) *puhkeaeg* – pidev ajavahemik teekonna käigus, mille kestel loomi ei veeta transpordivahendiga;

[…]”

9 Direktiivi 91/628 lisa VII peatüki „Jootmise ja söötmise vahemik, veo kestus ja puhkeajad” punkt 48 sätestab:

„1. Käesolevas peatükis sätestatud nõuded kehtivad artikli 1 lõike 1 punktis a loetletud loomaliikide vedamisel, välja arvatud õhutranspordi puhul, mille suhtes kohaldatakse I peatüki E osa punktides 27–29 sätestatud nõudeid.

2. [Lõikes] 1 osutatud liikide hulka kuuluvate loomade vedu ei tohi kesta üle kaheksa tunni.

3. [Lõikes] 2 osutatud veo maksimaalset kestust võib pikendada, kui transpordivahend vastab järgmistele lisanõuetele:

[…]

– transpordivahendis on sobiv sööt vastavalt veetavatele loomaliikidele ja veo kestusele,

[…]

4. Jootmise ja söötmise ajavahemikud, veo kestus ja puhkeajad maateesõidukite kasutamisel, mis vastavad [lõike] 3 nõuetele, on määratletud järgmiselt:

   a) […] vasikatele, lamba- ja kitsetalledele ning varssadele […] ja […] põrsastele […]

   b) Sigadele […]

   c) Kodukabjalistele […]

   d) Kõikidele teistele [lõikes] 1 osutatud liikidesse kuuluvatele loomadele tuleb pärast 14-tunnist teekonda anda vähemalt ühetunnine puhkeaeg, mis on piisav selleks, et anda neile eelkõige vedelikku ja vajaduse korral ka sööta. Pärast sellist puhkeaega võib neid vedada veel 14 tundi.

5. Pärast sätestatud veo kestust tuleb loomad maha laadida, sööta ja joota ning lasta neil puhata vähemalt 24 tundi.

6. Loomi ei tohi vedada rongiga, kui veo suurim kestus ületab [lõikes] 2 sätestatud veo kestuse. [Lõikes] 4 sätestatud veo kestusi rakendatakse siiski vaid juhul, kui [lõigetes] 3 ja 4 sätestatud tingimused on täidetud, välja arvatud puhkeajad.

7. a) Loomi ei tohi vedada meritsi, kui veo maksimaalne kestus ületab [lõikes] 2 sätestatud kestuse, kui [lõigetes] 3 ja 4 sätestatud tingimused ei ole täidetud, välja arvatud veo kestused ja puhkeajad.

   b) Meretranspordi puhul regulaarse otseühenduse abil ühenduse kahe geograafilise punkti vahel, milleks kasutatakse sõidukeid, mis laaditakse laevadele ilma loomi maha laadimata, tuleb loomadele pärast mahalaadimist sihtkoha sadamas või selle vahetus läheduses anda 12 tundi puhkust, kui veo kestus merel on selline, et see kuulub [lõigetes] 2–4 sätestatud üldkava alla.

8. Loomade huvides võib [lõigetes] 3 ja 4 ning [lõike] 7 punktis b osutatud veo kestust pikendada kahe tunni võrra, võttes arvesse eelkõige sihtkoha lähedust.

[…]”

Siseriiklik õigus

10 Põhikohtuasja asjaolude esinemise ajal kehtinud 25. veebruari 1997. aasta loomade kaitset vedamise ajal käsitleva määruse (Tierschutztransportverordnung; *Bundesgesetzblatt* I, lk 348) § 24 sätestas veopiirangute kohta:

„1. Kui lähtekoht ja sihtkoht asuvad samas riigis, ei tohi loomade vedu tapamajja kesta üle kaheksa tunni. […]

2. Lõikes 1 loetlemata liikide hulka kuuluvate loomade vedamise korral on eksportija ja veoettevõtja kohustatud pärast maksimaalselt kaheksa tundi kestnud vedu tagama loomade mahalaadimise, söötmise, jootmise ning andma neile vähemalt 24-tunnise puhkeaja peatuspaigas, mille on liikmesriigi pädev asutus heaks kiitnud […]

[…]

5. Lõikeid 2 ja 3 koosmõjus 2. lisaga, mis käsitleb loomade mahalaadimist ja puhkeaegu, ei kohaldata [loomade] raudtee- ja mereveo suhtes."

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

11 Viamex deklareeris 12. oktoobril 2000 Hauptzollamt Itzehoele 20 elusveise ekspordi Egiptusesse ning taotles 26. oktoobril 2000 Hauptzollamt Hamburg-Jonaselt (edaspidi „Hauptzollamt") eksporditoetust. Kõnealused loomad veeti rongiga Husumist (Saksamaa) Rasasse (Horvaatia), misjärel nad laaditi laevale.

12 Eelotsusetaotlusest tuleneb, et veokirja kohaselt toimus loomade ümberlaadimine Husumis 12. oktoobril 2000 kell 11.30–18.00. Rong väljus Husumist kell 20.10. Pärast 13. oktoobril 2000 Jesenices (Sloveenia) tehtud peatust, kus loomi kell 21.00–22.30 joodeti ja söödeti, jõudis rong Rasasse 14. oktoobril 2000 kell 5.30.

13 Hauptzollamt jättis pärast kõnealuse veokirja analüüsimist eksporditoetuse taotluse 9. augusti 2005. aasta otsusega rahuldamata, tuues põhjenduseks, et vedu kestis 33 tundi ja 20 minutit ning ületas seega direktiivi 91/628 lisa VII peatüki punktis 48 sätestatud veo maksimaalse kestuse, mis on 28 tundi.

14 Selle otsuse peale esitatud vaides märkis Viamex muu hulgas, et kuna kõnealuse raudteetranspordi kestus oli kooskõlas siseriiklike õigusnormidega, on eksporditoetuse andmisest keeldumine hea usu vastane.

15 Hauptzollamt jättis vaide 24. mai 2006. aasta otsusega rahuldamata põhjusel, et Euroopa Komisjon on raudteetranspordi kontrolli käigus tuvastanud, et Husumist Rasasse kulgenud vedude kestus on keskmiselt 36 tundi ja 35 minutit, samas kui vastavalt loomade vedamisel kehtivatele sõiduplaanidele, mille edastas veterinaarasutustele Saksa Raudtee kaubaveoosakond, kestis põhikohtuasjas vaatluse all olev vedu 34 tundi ja 41 minutit. Järelikult ületati selle puhul mitte ainult direktiivis 91/628 sätestatud veo maksimaalset kestust, vaid ei peetud kinni ka selles direktiivis pärast veo maksimaalset kestust ette nähtud 24-tunnisest puhkeajast.

16 26. juunil 2006 esitatud kaebuses tõi Viamex veel kord esile, et vastavalt siseriiklikele õigusnormidele, millega direktiiv 91/628 võetakse üle Saksa õiguskorda, ei ole puhkeaegu ja veo kestust käsitlevad sätted kohaldatavad raudteetranspordi suhtes.

17 Finanzgericht Hamburgi hinnangul sõltub põhikohtuasja vaidluse lahend sellest, kas Viamex on rikkunud direktiivi 91/628 lisa VII peatüki punkti 48 lõikes 5 kehtestatud

eeskirju, mille kohaselt tuleb loomad pärast sätestatud veo kestust maha laadida, sööta ja joota ning lasta neil puhata vähemalt 24 tundi. Nimetatud kohtul tekkis küsimus, kas kõnealuse sätte paigutusest süsteemis saab järeldada, et see on kohaldatav üksnes maanteetranspordi suhtes.

18 Lisaks sellele soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada saada, kas niisugustel juhtudel nagu põhikohtuasjas on ta kohustatud kontrollima, kas liikmesriigi pädev asutus kohaldas määruse nr 615/98 artikli 5 lõike 3 sätteid kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. Selles suhtes on ta seisukohal, et Euroopa Kohtu praktikast tuleneb, et teatavad rikkumised – eelkõige need, mis ei põhjusta looma surma – ei tingi automaatselt seda, et kaob õigus eksporditoetusele, nii et pädev asutus peab tegema toetuse säilitamise, vähendamise või selle andmisest keeldumise otsuse nimetatud põhimõtet järgides.

19 Neil asjaoludel otsustas Finanzgericht Hamburg menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas direktiivi 91/628 […] lisa VII peatüki punkti 48 [lõige 5] on kohaldatav raudteetranspordi suhtes?

2. Kas siseriiklik kohus on juhul, kui direktiivi 91/628 […] rikkumine ei ole põhjustanud loomade surma, üldiselt kohustatud kontrollima, kas liikmesriigi pädev asutus on kohaldanud [määruse nr 615/98] artikli 5 lõiget 3 kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega?"

Eelotsuse küsimused

Esimene küsimus

20 Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada saada, kas direktiivi 91/628 lisa VII peatüki punkti 48 lõige 5 on kohaldatav raudteetranspordi suhtes.

21 Tuginedes selle peatüki süstemaatilisele tõlgendamisele, väidab Viamex, et punkti 48 lõige 5 ei ole seda liiki veo suhtes kohaldatav. Tema sõnul on selle tõlgendusmeetodi järgi kõnealuse punkti lõigetes 2–5 käsitletud maanteetransporti, lõikes 6 raudtee- ja lõikes 7 meretransporti ning lõigetes 8 ja 9 kõiki transpordivahendeid.

22 Sellega seoses tuleb tõdeda, et direktiivi 91/628 lisa VII peatüki punkti 48 lõikes 5 on üldiselt ette nähtud, et pärast sätestatud veo kestust tuleb loomad maha laadida, sööta ja joota ning lasta neil puhata vähemalt 24 tundi.

23 Miski lõikes 5 ega muus direktiivi 91/628 sättes ei viita sellele, et liidu seadusandja tahe oli piirata selle lõike kohaldamisala üksnes maanteetranspordile.

24 Nimelt tuleneb direktiivi 91/628 lisa VII peatüki punkti 48 eri lõigete sõnastusest, et nendes lõigetes, mille kohaldamisala piirdub kindla transpordivahendiga, on seda sõnaselgelt täpsustatud. Nii nähtub punkti 48 lõigete 4, 6 ja 7 sõnastusest, et neid kohaldatakse vastavalt maantee-, raudtee- ja meretranspordi suhtes. Kuna lõige 5 niisugust täpsustust ei sisalda, tuleb leida, et see hõlmab kõiki transpordivahendeid.

25 Neil asjaoludel tuleb nentida, et kõnealuse direktiivi lisa VII peatüki punkti 48 lõige 5 on kohaldatav ka raudteetranspordi suhtes.

26 Esiteks kinnitab seda tõlgendust direktiivi 91/628 ülesehitus. Nimelt tuleneb selle direktiivi artikli 2 lõikes 2 esitatud mõistete „vedu" ja „puhkeaeg" definitsioonidest, et ajavahemikud loomade laadimisest transpordivahendile kuni nende mahalaadimiseni kuuluvad mõlemad tingimata kas veo või puhkeaja alla. Kuna aga on kindel, et veo maksimaalset kestust puudutavaid eeskirju, mis on ette nähtud direktiivi 91/628 lisa VII peatüki punkti 48 lõigetes 2 ja 3, kohaldatakse eelkõige raudteetranspordi suhtes, tuleb nentida, et eeskirjad, mis puudutavad puhkeaega pärast vedu, on samuti selle transpordivahendi suhtes kohaldatavad.

27 Teiseks toetab seda tõlgendust direktiivi 91/628 eesmärk, milleks direktiivi põhjenduse 9 kohaselt on tagada loomade tõhusam kaitse vedamise ajal.

28 Eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb esimesele küsimusele vastata, et direktiivi 91/628 lisa VII peatüki punkti 48 lõige 5 on kohaldatav muu hulgas raudteetranspordi suhtes.

Teine küsimus

29 Teise küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada saada, kas juhul, kui direktiivi 91/628 rikkumine ei ole põhjustanud veetud loomade surma, on liikmesriikide pädevad asutused ja kohtud nendepoolse kontrolli läbiviimisel kohustatud kohaldama määruse nr 615/98 artikli 5 lõiget 3 kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega.

30 Kõigepealt tuleb märkida, et Euroopa Kohus sedastas liidetud kohtuasjades C-37/06 ja C-58/06: Viamex Agrar Handel ja ZVK (EKL 2008, lk I-69), milles kohtuvaidluse pooled olid samad, 17. jaanuaril 2008 tehtud otsuse punktis 38, et liikmesriikide pädevad asutused võivad eksporditoetuse suuruse üle otsustada vaid kahel erineval juhul, mis on määruse nr 615/98 artikli 5 lõikes 3 ette nähtud. Esimesel juhul, kui direktiivi 91/628 sätete järgimata jätmine on põhjustanud loomade surma, ei anna liidu seadusandja pädevale asutusele mingisugust kaalutlusruumi, nähes sõnaselgelt ette, et toetust ei maksta. Seevastu teisel juhul, kui pädev asutus leiab, et direktiivi 91/628 ei ole järgitud, ilma et see oleks siiski põhjustanud loomade surma, annab liidu seadusandja pädevale asutusele teatava kaalutlusruumi otsustamaks, kas nimetatud direktiivi sätte järgimata jätmise korral jätta eksporditoetus maksmata, seda vähendada või see säilitada.

31 Teise juhu kohta on Euroopa Kohus täpsustanud, et pädeva asutuse ülesanne on hinnata, kas direktiivi 91/628 sätete eiramine mõjutas loomade heaolu (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Viamex Agrar Handel ja ZVK, punkt 44, ning 13. märtsi 2008. aasta otsus kohtuasjas C-96/06: Viamex Agrar Handel, EKL 2008, lk I-1413, punkt 51).

32 Selles osas leidis Euroopa Kohus, et direktiivi 91/628 järgimata jätmise all, mille korral võidakse eksporditoetust vähendada või see maksmata jätta, peetakse silmas üksnes direktiivi neid sätteid, mis mõjutavad loomade heaolu, see tähendab nende füüsilist ja/või tervislikku seisundit, mitte neid sätteid, mille puhul niisugust mõju põhimõtteliselt ei ole (eespool viidatud kohtuotsus Viamex Agrar Handel ja ZVK, punkt 42).

33 Lisaks sellele otsustas Euroopa Kohus, et pädeva asutuse ülesanne on hinnata, kas direktiivi 91/628 sätte eiramist on võimalik heastada ning kas selle eiramise korral jätta eksporditoetus maksmata, seda vähendada või see säilitada. Sama asutus peab otsustama ka seda, kas eksporditoetust tuleb vähendada proportsionaalselt loomade arvule, kes võivad tema arvates olla direktiivi 91/628 järgimata jätmise tõttu kannatanud, või tuleb see toetus maksmata jätta seetõttu, et nimetatud direktiivi ühe sätte järgimata jätmine mõjutas paratamatult kõigi loomade heaolu (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Viamex Agrar Handel ja ZVK, punkt 44, ning eespool viidatud kohtuotsus Viamex Agrar Handel, punkt 51).

34 Viamexi hinnangul järeldub eespool viidatud kohtupraktikast, et proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamisega kaasneb see, et liikmesriikide pädevad asutused ja kohtud peavad rakendama astmelist sanktsioonisüsteemi, muutes eksporditoetuse andmise olenevaks sellest, et vedamise ajal ei ole loomade heaolu tegelikkuses kahjustatud.

35 Selle argumendiga ei saa nõustuda.

36 Nimelt otsustas Euroopa Kohus eespool viidatud kohtuotsuse Viamex Agrar Handel punktis 47, et määruse nr 615/98 artikli 5 lõike 3 sõnastusest tuleneb selgelt, et liidu seadusandja seadis eksporditoetuste maksmise sõltuvusse direktiivi 91/628 sätete järgimisest, olenemata sellest, kas tuvastatakse, et loomadele tekitati vedamise ajal konkreetset kahju.

37 Selle kohta tuleb tõdeda, et loomade heaolu võib olla ohustatud ega ole enam tagatud hetkest, mil direktiivi 91/628 loomade tervist käsitlevaid sätteid enam ei järgita. Samuti ei ole pädeval asutusel tegelikkuses alati võimalik tuvastada, et loomad on nimetatud sätete järgimata jätmise tõttu konkreetselt kannatanud või et neile on põhjustatud vigastusi (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Viamex Agrar Handel, punktid 48 ja 49).

38 Käesoleva kohtuotsuse punktides 32 ja 33 ning punktides 36 ja 37 osutatud kohtupraktikast tuleneb, et pädev asutus peaks esiteks kontrollima seda, kas direktiivi 91/628 säte, mida ei järgitud, käsitleb loomade heaolu. Kui see on nii, tuleb teiseks kindlaks teha, kas see järgimata jätmine puudutas kõigi veetud loomade heaolu või üksnes osa loomade heaolu nendest, kellele eksporditoetust taotleti. Kolmandaks tuleks pädeval asutusel kontrollida, kas järgimata jätmist on võimalik heastada. Nende asjaolude põhjal saab asutus otsustada, kas direktiivi 91/628 sätte eiramise tõttu tuleb jätta eksporditoetus maksmata, seda vähendada või see säilitada.

39 Kui see asutus jõuab järeldusele, et direktiivi 91/628 sätete rikkumine puudutab kõigi veetavate loomade heaolu, peab ta keelduma eksporditoetuse andmisest, ilma et oleks eraldi tõendatud, et loomadele tekitati vedamise ajal konkreetset kahju.

40 Seevastu kui direktiivi 91/628 sätete rikkumine puudutab vaid osa loomi, on pädeva asutuse ülesanne otsustada, kas eksporditoetust tuleb vähendada proportsionaalselt nende loomade arvule, kes võivad olla rikkumise tõttu kannatanud. Igal juhul ei anta toetust nende loomade osas, kelle puhul direktiivi 91/628 sätteid ei ole järgitud.

41 Seega tuleb teisele küsimusele vastata, et kui direktiivi 91/628 rikkumine ei ole põhjustanud veetud loomade surma, on liikmesriikide pädevad asutused ja kohtud nendepoolse kontrolli läbiviimisel kohustatud kohaldama määruse nr 615/98 artikli 5 lõiget 3 kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, keeldudes eksporditoetuse maksmisest nende loomade osas, kelle puhul nende heaolu puudutavaid kõnealuse direktiivi sätteid ei ole järgitud.

Kohtukulud

42 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kuues koda) otsustab:

1. **Nõukogu 19. novembri 1991. aasta direktiivi 91/628/EMÜ (mis käsitleb loomade kaitset vedamise ajal ja millega muudetakse direktiive 90/425/EMÜ ja 91/496/EMÜ ning mida on muudetud nõukogu 29. juuni 1995. aasta direktiiviga 95/29/EÜ) lisa VII peatüki punkti 48 lõige 5 on kohaldatav muu hulgas raudteetranspordi suhtes.**

2. **Kui direktiiviga 95/29 muudetud direktiivi 91/628 rikkumine ei ole põhjustanud veetud loomade surma, on liikmesriikide pädevad asutused ja kohtud nendepoolse kontrolli läbiviimisel kohustatud kohaldama komisjoni 18. märtsi 1998. aasta määruse (EÜ) nr 615/98 (millega kehtestatakse**

eksporditoetuste korra üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses elusveiste heaoluga vedamise ajal) artikli 5 lõiget 3 kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, keeldudes eksporditoetuse maksmisest nende loomade osas, kelle puhul nende heaolu puudutavaid kõnealuse direktiivi sätteid ei ole järgitud.

Allkirjad